

chovatel

ročník 25 • rok 1986 • číslo 6 • cena 3 Kčs

Brněnští voláči v NSR

Součástí národní výstavy drobných zvířat Brno 1984 byla i mezinárodní expozice holubů brněnských voláčů. Mezi chovateli, kteří vystavovali holuby tohoto našeho plemena, byli i chovatelé z NSR. Jimi vystavených 80 voláčů různých barev a kresebných rázů ukázalo, že chov těchto holubů našel v NSR značný počet nadšených a schopných chovatelů. Vystavení „brňáci“ vynikali především svými charakteristickými postavami a typickými volaty. K tomu ještě přispívalo chování holubů v klecích, svědčící o dlouhodobé a cílevědomé péči jejich chovatelů.

Zúčastnil jsem se, alespoň krátce, schůze členů našeho klubu chovatelů holubů brněnských voláčů v Brně, na které byli přítomni i zahraniční vystavovatelé a měl jsem možnost neformálně s nimi hovořit. Hovory o chovu brněnských voláčů, vzájemná výměna poznatků a úvahy o tom, jak tyto krásné holuby dále zlepšovat, byly plně nadšené. Nás při tom velice potěšilo uznání, se kterým zahraniční chovatelé hovořili o naší výstavě, a jejich spokojenost s pobytem v Brně.

Mezi zahraničními vystavovateli byla nejpočetnější skupina chovatelů, členů Klubu chovatelů brněnských voláčů v NSR. Jejich spokojenost s účastí na naší národní výstavě byla zřejmě podnětem pro oficiální pozvání naší delegace k účasti na 67. národní výstavě holubů a drůbeže ve dnech 6. až 8. prosince 1985 ve Vestfálské hale v Dortmundu. Její součástí byla i speciální výstava brněnských voláčů, spojená se soutěží o zlatý kroužek vítěze a oslavou 75 let trvání klubu.

V soutěži o tuto cennou trofej se sešlo více než 800 brněnských voláčů všech barev i kreseb. Již samotný po-

čet vystavených holubů jednoho plemena dokazuje náročnost této soutěže. Jak jsme již zvyklí z výstav holubů v obou německých státech, byli holubi rozděleni nejen podle barev a kreseb, ale i na holuby a holubice a na mladé a starší.

Pokud jde o barvy, překvapoval nás jen značný počet holubů plavých ve všech odstínech a izabel. Zato v kresebných rázech bylo opravdu na co se dívat. Tak například tygři byli vystaveni ve všech barvách, totéž je možno uvést i o bělopruhých a sedlatých. Velkou a skutečnou zvláštností byli pro nás „brňáci“ s pštrosí kresbou. Byla to opravdu pestrá škála barev a kreseb. Právě proto je nutno ocenit mimořádně vysokou úroveň těch exteriérových znaků, které jsou u brněnských voláčů dominantní.

Naprostá většina vystavených holubů se vyznačovala jemnými a úzkými tvary těla, aniž přítomni byli příliš drobní, tak jak to někdy vidíme u různých voláčů na našich výstavách. Vynikající u většiny holubů byly vysoké, rovné a štíhlé nohy a krásná, v řadě případů naprosto kulatá, podvázaná volata v přesném souladu s požadavkem vzorníku. Všechny tyto vynikající znaky by se mohly ve výstavních klecích v neobvyklém prostředí, plném lidí, ztrácet. A právě v tom, že se holubi v klecích doslova předváděli, jak holubi, tak i holubice, téměř neustále udržovali nafouklá volata a charakteristický vztyčený postoj, jsme spatřovali výsledek cílevědomé a soustavné práce jejich chovatelů.

Ze tomu tak je, ale že to není jediná příčina výstavního úspěchu, jsme se přesvědčili při zhlédnutí holubníků předních chovatelů, funkcionářů klubu v bavorském Landshutu. Měli

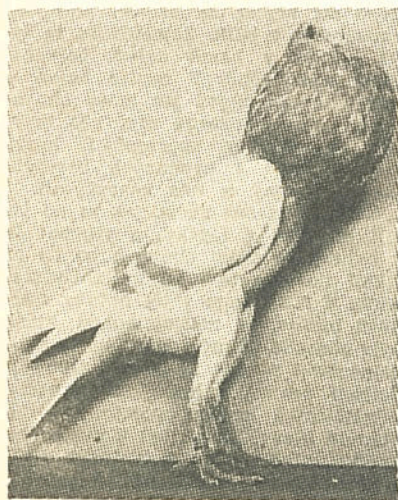
jsme možnost seznámit se blíže s chovy Erwina Sedlmeiera, Rudolfa a Reinharda Nawrotzkých a Wolfganga Schreiberera. Když jsme vstupovali do holubníku nebo voliéry, holubi se nebáli, a když jejich majitel zahoukal, přeletovali z jedné sedačky na druhou, vrkali a předváděli se v plné kráse. Přitom nelze přehlédnout, že to bylo uprostřed zimy.

Druhou příčinu, ještě zajímavější, jsme našli v chovu W. Schreiberera. Tento místopředseda — nebo jak se oficiálně uvádí druhý předseda klubu — se zabývá převážně křížením brněnských voláčů různých barev, popř. i kreseb. Výsledkem této práce je značný počet holubů, vyznačujících se vynikajícími tělesnými tvary a temperamentem. Z nich pak další chovatelé dotvářejí dokonalé „brňáky“ i v barvách a kresbách. Podle vlastního vyjádření nachází W. Schreiber takové uspokojení z výsledků své práce, že mu vůbec nevadí, když jiní chovatelé z jeho holubů získávají na výstavách větší úspěchy než on sám.

Nám se samozřejmě nručuje myšlenka, jak by taková spolupráce mezi chovateli mohla prospět i mnoha plemenům našich holubů, u nichž postupně dochází k zhoršování některých exteriérových znaků, životnosti a plodnosti. To by samozřejmě vyžadovalo — zejména v počátcích — i pomoc těm chovatelům, kteří by byli ochotni a schopni věnovat se takové regenerační chovatelské práci.

Jak jsem uvedl, soutěžilo se na výstavě o cennou trofej. Vítězem se stává chovatel, jehož kolekce obdrží nejvyšší počet bodů. V každé kolekci musí být zastoupeni nejen holubi, ale i holubice. Přiznám se, že mě trochu udivovalo to, že mezi soutěžícími chovateli jsme neviděli žádné známky nevráživosti, sporů nebo závistí, jak tomu často mezi chovateli holubů bývá. Přitom způsob posuzování a přiznávání slovního ocenění holuba je obdobný tomu, co známe např. z vý-

Brněnský voláč žlutopruhý dokonalejších tělesných tvarů. Má charakteristický vztyčený postoj, dlouhé nohy a kulovité vole. Snímek Hana Solinová

Ze schůze členů klubu chovatelů brněnských voláčů v Brně roku 1984, které se zúčastnili i funkcionáři obdobného klubu v NSR (zleva): Erwin Sedlmeier, chovatel brněnských voláčů a posuzovatel Jaroslav Cermák, tehdejší předseda ÚV ČSCH Jaromír Kubart, Wolfgang Schreiber.

stav v NDR, tedy ve srovnání s našim současným systémem posuzování mnohem méně dokonale a značně subjektivně. Snad pomáhá k lepším výsledkům to, že nejvyšší ocenění „vorzüglich“ se uděluje jen výjimečně. To by si měli uvědomit i naši chovatelé a nezapomínat je s našim oceněním „výborný“.

Výstava brněnských voláčů v Dortmundu byla jen součástí celkové výstavy, která zahrnovala téměř 1100 kusů drůbeže, 7360 holubů a v samostatné expozici mladých chovatelů pak 1250 kusů drůbeže a holubů.

V rámci výstavy holubů jsme se setkali s jednou zajímavostí. Již při vstupu do výstavní haly byli v jedné voliére umístěni holubi, připomínající svou kresbou našeho prácheňského káníka černého. V dalších 80 klecích pak byli tito holubi v barvě červené, černé, žluté a modré vystaveni pod označením český holub. Proti našim káníkům jim chybí v kresbě lyska a vyznačují se robustnější postavou. Podrobnější ověření kresby, zejména počet bílých letek a zbarvení zad, jsme si nemohli ověřit.

Bylo by jistě zajímavé porovnat

vývoj prácheňského káníka a tohoto českého holuba, chovaného v NSR. Možná, že by to osvětlilo i překvapivou ochotu některých účastníků výstav Intertau přijmout našeho prácheňského káníka do okruhu soutěžících plemen holubů.

Návštěva výstavy v Dortmundu byla zajímavá. Jsem přesvědčen, že získané poznatky využijí pro svoji chovatelskou práci především funkcionáři našeho klubu chovatelů brněnských voláčů. Některé poznatky, o nichž se zmiňuji, se však dají využít i v širším měřítku.

Jaromír KUBART

LAHORE, holubi krásy a užitku

Jaroslav ČERMÁK, Hřivice

Jsem organizovaným chovatelem holubů a drůbeže. Od svých třinácti let jsem byl zpočátku ve své zálibě odkázán na pochopení a podporu rodičů. Začínal jsem s chovem moravských pštrosů černých, které jsem choval celá léta, ale zároveň jsem si občas pro potěšení pořídil i další plemena holubů. Nyní chovám holuby lahore v barvě černé, červené a žluté.

Holubi lahore mě okouzlili již jako mladého chovatele a jen jejich malý vřskyt na výstavách a nedostupnost chovného materiálu mi bránily začít s jejich chovem. Svě první holuby jsem získal v roce 1980 od Jaroslava Čapka z Chodouně, jeho chov holubů lahore byl již v té době na velmi dobré úrovni. Dále jsem odkoupil celý chov od Františka Nováka ze Záryb, který mi byl nabídnut.

Po patřičném výběru jsem si k počátku chovu ponechal 8 párů v barvě černé a 2 páry červených. Přitom jsem byl stále věrný svým moravským pštrosům černým, kterých jsem choval 6 až 8 párů. I když jde o dvě naprosto odlišná plemena holubů, nebyly problémy se zapáčením a udržením chovných párů tak, jak jsem potřeboval.

Z chovných záznamů jednotlivých párů holubů, které si vedu od založení svého chovu holubů, jsem mohl porovnávat dosažené výsledky po celých pět let. Zjistil jsem, že holubi lahore jsou proti moravským pštrosům plodnější, odolnější proti nemocem a i lépe odchovávají své potomstvo. Proti plachým moravským pštrosům jsou lahore také přítulnější.

V roce 1985 jsem se rozhodl, že budu chovat jen holuby lahore. Toto plemeno není u nás dosud příliš rozšířeno a jeho chov je co do výběru kvalitních jedinců velmi náročný. Mohu říci, že je to holub velmi užitečný. Svě chovné páry nechávám zahnízdit v chovné sezóně, tj. od února do srpna, nejpozději září, pětkrát až šestkrát. Vzhledem k náročnosti kres-

by se stává, že z 8 až 12 holubů od jednoho páru vyberu pro další chov 1 až 4 jedince a ostatní zužitkuji v kuchyni. Při dobrém krmení holubů jsou holoubata zmasilá a stejné hmotnosti, jaké jsem dosahoval u moravských pštrosů.

Pokud srovnávám dnešního lahorka s tím, jaký byl ještě před pěti lety, kdy jsem s jeho chovem začínal, musím konstatovat, že se zlepšil jak v tělesných tvarech, tak i barvě. Mimo jiné tomuto plemenu holubů prospělo to, že bylo povoleno kroužkovat jej kroužkem č. 4 a nemusí se používat kroužek č. 3, jak uvádí platný vzorník pro posuzování holubů. Vlivem tohoto opatření se nyní na výstavách můžeme setkat opravdu s dobrými jedinci. Většinou po roce, kdy holubi ještě zesílí, se jim musel kroužek č. 3 přestříhnout, a tím byl holub pro výstavy znehodnocen.

Každý tvarově dokonalejší lahorek s náležitým rouskem a dobré barvy potěší oči každého, kdo má zájem o chov holubů. Stále ještě se ale v chovech vyskytují holubi drobných postav, jak ukázalo i Brno 1984. Je to asi následek úzké příbuzenské plemennosti, protože získávat nový chovný materiál je velmi obtížné. Přední chovatelé tohoto plemena holubů u nás si vzájemně již mnoho holubů nevymění.

Proto jsme uvítali zprávu v informačním zpravodaji, vydávaném ÚOK chovatelů holubů, že svaz zakoupí v NDR několik holubů lahore pro osvětlení krve. Avšak návštěva v Lipsku v listopadu 1985 byla pro mne a i ostatní chovatele tohoto plemena určitým zklamáním. Z 39 černých nebyl prodejní žádný, v barvě červené z 19 holubů byl prodejní jen jeden a v barvě žluté z 5 jedinců byli prodejní tři. Dále zde bylo možno spatřit ještě lahore modré černopruhé, z plavých převážně stříbřité a dále šedo-hnědé a mramorované, u kterých byl také jeden holub prodejní. (Doveze-

Snimek Hana Solinová

ni byli 4 holubi — pozn. red.) Celkem bylo vystaveno 79 holubů lahore.

I na této výstavě se mezi vystavenými holuby našli jedinci drobných postav. Jako celek však působila expozice přitažlivým dojmem. Při prohlídce vítězů jednotlivých tříd jsem musel konstatovat, že chov holubů lahore u nás této kvality ještě plně nedosáhl. Nejsme však za chovatelů z NDR tak pozadu jako chovatelé těchto holubů v ostatních socialistických státech, kteří se s nimi zúčastnili výstavy v Lipsku. Zde je třeba říci, že vhodným dovozem kvalitních holubů z NDR a přísným výběrem ve vlastních chovech jsme schopni se během dvou let dostat na úroveň lahorků chovaných v NDR. Zejména se to týká holubů v barvě černé, červené, žluté a stříbřité. V modré barvě u nás lahorky chová jen jeden chovatel a ostatní barevné rázy náš vzorník na výstavy nepřipouští, mimo mramorované v uvedených barvách, které se však u nás nevyskytují.

Chtěl bych zde uvést, jak se mi jevil lahorek v Lipsku, a srovnat je s holuby ve svém chovu a co na to říkají posuzovatelé na našich výstavách. V NDR jsem viděl holuby statných postav, na nižších nohou, které byly obrostlé pěkným rouskem (v NDR připouštějí rousek až 50 mm dlouhý), delších postav, velmi pěkné barvy s patřičným leskem, poměrně dobře klenuté hlavy. Zobák byl u některých krátký, silně nasazený, u jiných slabší a delší, tak jako u našich holubů.